

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 75. Episcopi in Synodo Diœcesana, Abbates & Generales Ordinum
in suis Capitulis generalibus (secundùm Tridentinum sess. 25.c.4. de
reform.) ad minorem numerum reducere poterant Missas, quarum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

923 Si etiam raro alibi celebret, absque iusta causa & dispensatione, solum venialiter peccabit, ob materia parvitatem. Imò ne venialiter quidem, si raro id faciat cum causa rationabili. Quia voluntas fundatoris patitur hanc rationabilem episcopiam. Card. de Lugo disp. 21. sect. 2. n. 36.

924 Ad 3. respondeo id non esse licitum, si fundator certum diem designaverit, ratione festivitatis, vel mysterii. Secus si sine mysterio. Ita Card. de Lugo, Dicalillo, & nosse Franciscus à Jesu Maria tr. 5. de Miss. c. 5. p. 2. n. 30. addentes non facit quemquam peccati mortalis arguendum in istius designationis omissione. Cum materia de se sit parva, præsertim si cum causa & non sæpè fiat.

CASUS SEPTIMUS.

925 **D**andinus unum dumtaxat Sacrum omittit, ad quod tenetur ex stipendio, peccatne mortaliter?

Negant Sanchez, Palao, Fagundez, Pellizarius, Herinx, & nosse Franciscus à Jesu Maria ubi supra n. 19.

926 Respondeo tamen affirmativè cum Magistro meo Bonæ spei, nostro Stephano à S. Paulo, Bonacina, Mastro disp. 19. de ordine q. 5. n. 80. & (ipso teste) Doctores communiter. Quia fraudare proximum re notabili, ipsi ex iustitia debita, grave peccatum est, si interim ipsi debita sit pro magno, si pro parvo stipendio; tamen enim pecunie damnum non sit grave, in genere damni temporalis; privato fructus sacrificii sine dubio grave damnum est, in genere damni spiritualis.

CASUS OCTAVUS

927 **F**abianus, honestus Sacerdos, veritus ne, si oblatam negliget occasione, sibi in futurum decessant stipendia Sacrorum, ex quibus vivit, tanto se Sacrorum numero oneravit, ut iis modico tempore satisfacere nequeat. Graviterne peccavit?

Respondeo cum omnibus Doctores certum esse quod sic. Quia graviter peccat qui est notabiliter in mora satisfaciendi debito iustitiæ, cui tenebatur intra modicum tempus satisfacere. Atqui ad hoc tenebatur Fabianus. Hoc enim regulariter intendunt, hocque postulant qui stipendium dant. Et ideo S. Congregatio in laudato Decreto decernit & prohibet, ne accipiantur elemosynæ pro Missis, nisi satisfactum sit oneribus antè susceptis, vel (ut in declarationibus ejusdem Decreti S. Congregatio explicat) nisi infra modicum tempus omnibus satisfieri possit. Nisi dans elemosynam, scieus non posse citò satisfieri, in longiorum procrastinationem consentiat. Neque enim dubium ex consensu partis, Missas quantumcumque differri posse: quia scienti & consentienti non fit injuria.

928 Quodnam autem modicum tempus in hac materia censetur, variant opiniones. Rota in una Bononiensi assignat unum mensem. Ledesma, Villalobos, nosse Leczana, Card. de Lugo, Garcia 50. vel 60. dies, Joannes Pontius 70. dies, Leander q. 8. tres menses, Arriaga sex menses, ita ut quilibet Sacerdos simul se onerare posset tot Missis, quot tanto tempore dicere posset. Longè exorbitantior est opinio Peyrini ad Constitut. 9. Urbani VIII. ubi modicum tempus esse censet spatium trium annorum. Quam opinionem, tamquam improbabilem, merito rejiciunt Diana p. 9. tr. 6. resol. 55. atque e. n. tris Gabriel à sancto Vincentio, Antonius à sancto Spiritu, & ipsos referens Franciscus à Jesu Maria loco citato n. 57. in fine.

Melius ergo id prudentis arbitrio judicandum 929 relinquatur, inspecto fine, ad quem impetrandum Missa postulantur. Ut enim sapienter advertit Maltius ubi supra n. 81. (post Averfam) finis potest quandoque esse ita urgens, ut etiam unius diei dilatio sit mortalis, ut si quis hoc manè Missam petat pro lite eadem die decidenda, pro infirmo agonizante, vel periclitante, & similibus, ita ut (præter gravem culpam) Sacerdos ob nimiam dilationem, teneretur restituere stipendium, transacta jam indigentia Missæ. Si verò in solatium & liberationem animarum Purgatorii Missæ fuerint petite, videat Peyrini an in mediis ignibus tam terribilibus existens ad annos tres differri vellet Missas, quibus fortè citò liberaretur. Videat Arriaga, an ad medium annum, &c. At (inquis) Sacerdos est pauper. At (inquam ego) longè pauperior anima seipsam juvare non valens in tanta miseria.

CASUS NONUS.

Lampridius, Prior Monasterii Regularis, per 930 se, vel per Sacristam, applicavit Missam Maxentii Sacerdotis, subditi sui, Titio: sed Maxentius applicavit Cajo. Valetne applicatio subditi, an Superioris?

Leander disp. 4. q. 18. valere dicit applicationem Superioris, non subditi, in illo casu. Quia Superior irritas reddere potest voluntates inferiorum suorum, circa Missæ applicationem; sicut irritas reddere potest vota & juramenta ipsorum, præter substantialia. Ita ille, referens Scotum, Gabrielem, Cordubam, Rodriguez, Martinum Ledesmam, Gavantum, aliosque non paucos.

Respondeo nihilominus valere applicationem 931 inferioris, non Superioris; tametsi inferior peccet, agendo contra præceptum Superioris. Ita Sylvestre, Angelus, Vasquez, Suarez, Coninck, Layman, Villalobos, Bonæ spei, Card. de Lugo, Franciscus de Lugo, Portellus, &c. Quia applicatio Missæ est actus sacerdotalis Ordinis (ut colligitur ex forma ordinationis sacerdotalis: *Accipio potestatem offerendi sacrificium pro vivis & defunctis*.) Actus verò sacerdotalis Ordinis irritari nequit à Superiore: cum facultas ad istos actus sit immediatè à Christo, ita ut ne Papa quidem impedire queat, ne Sacerdos v. g. validè consecret.

CAPUT LXXXV.

Episcopi in Synodo Diocesana, Abbates & Generales Ordinum in suis Capitulis generalibus (secundum Tridentinum sess. 25. c. 4. de reform.) ad minorem numerum reducere poterant Missas, quarum elemosyna ad id tenus est, ut non facile inveniantur, qui velis huic se muneri subicere. Verum hanc ipsi facultatem sustulit S. Congregatio Concilii sepius citata, quoad onera Missarum post Tridentinum, vel in limine foundationis imposita.

Patet ex verbis S. Congregationis n. 847. & 932 864. relatis. Quæ quia nihil innovant circa legata ante Tridentinum relicta, & onera in limine foundationis imposita, circa hæc manet Episcopis & Generalibus potestas ipsi à Tridentino concessa. Imò plures contestantur, Decretum illud S. Congregationis, quoad Episcopos, non esse in viridi observantia; autoritatem namque sibi à jure communi concessam, nec per Tridentinum sublatam, Episcopi retinuerunt, nec Decretum illud usu receperunt, ut ex Garcia Palao testatur tr. 22. p. 15. n. 4. Nec solum reducant ad

minorem numerum Missas ante Tridentinum, sed & post illud impositas, sive in ipsa fundatione beneficii praescriptae fuerint, sive non; nec solum in Synodo Dioecessana, uti Tridentinum concedit, sed & extra illam. Sic enim habet usus in Belgio, Germania, &c. Videri possunt Naldus in Summa verbo *Missae* n. 9. Possivinus de offic. Curat. c. 2. q. 9. n. 25. Garcias de benefic. to. 2. p. 7. c. n. 131. Gobat n. 589. & 591.

CAPUT LXXXVI.

Quilibet Sacerdos, etiam curam animarum non habens, neque ex stipendio obligatus, ratione muneris sacerdotalis per se loquendo tenetur sub gravi culpa aliquoties in anno Missam celebrare.

933 **I**Ta S. Thomas q. 82. a. 10. Durandus, D. Antoninus, Major, Sylvester, Angelus, Toletus, Vivaldus, & Doctores communiter. Christus namque his verbis: *hoc facite in meam commemorationem*, teste Tridentino sess. 22. c. 1. *Apostolis eorumque successoribus in Sacerdotio, ut offerrent praeceptum, uti semper Ecclesia Catholica intellexit, & docuit.* Et juxta Apostolum Sacerdoti ex vi sui muneris incumbit onus intercedendi apud Deum pro populo, & offerendi dona & sacrificia pro peccatis. Unde Innocentius III. inter alia vitia Ecclesiasticorum cap. *dolentes* de celebr. Miss. hoc recenset, *sunt & alii, qui Missarum solemniam vix celebrant quater in anno.* In fine autem addit: *haec igitur & similia sub poena suspensionis inhibemus.* Enimvero Sacerdos (ut Venerabilis Beda ait in c. 2. Act. Apost.) non legitime impeditur celebrare omittens, quantum in eo est, privat SS. Trinitatem laude & gloria, Angelos laetitia, peccatores venia, justos subsidio & gratia, in Purgatorio existentes refrigerio. Ecclesiam speciali Christi beneficio, & seipsum medicina & remedio.

934 Denique Tridentinum sess. 23. c. 14. *Curet* (inquit) *Episcopus ut Sacerdotes saltem diebus Dominicis, & festis solemnioribus; si autem curam animarum habuerint, tam frequenter, ut suo muneri satisficiant, Missas celebrent.* Cui Decreto inherens Concilium Mediolanense I. sic habet: *Tridentini Concilii auctoritatem secuti, precipimus Sacerdotibus cujuscumque gradus, conditionis & dignitatis illi sint, ut Dominicis & festis diebus Missam celebrare non omittant.* Porro dum ipsis praecipitur, sive singulis Dominicis ac festis, sive quotidie celebrare, eo ipso praecipitur dispositionem ad id necessariam procurare, ne corpus & sanguinem Christi otiosus & absque debita praeparatione edentes, iudicium sibi manducent.

935 Quoad Parochos, curam animarum habentes, non est dubium teneri per se, vel per alium, celebrare omnibus diebus, quibus subditi tenentur audire Sacram. Id enim constat ex Trid. sess. 23. c. 14. necnon ex eo quod ad id teneantur ex officio.

936 Ipsos etiam teneri ad quandoque celebrandum pro ovibus, ipsisque applicandum fructum sacrificii sui, Tridentinum declarat ibidem c. 1. aicens, quod praecipitur divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, &c. Quia tamen nec divino, nec Ecclesiastico praecipitur determinatum est, quoties & quibus diebus ad id teneantur, prudentis arbitrio id determinandum relinquatur. Ad id solemnioribus saltem diebus teneri valde probabile est.

CAPUT LXXXVII.

Omni die, praequam Parasceves, celebrare licet, sed non omni hora. Nec plquam semel in die, excepto die Nativitatis Domini.

Die Parasceves celebrare prohibetur can. *sub-batho* de Consecr. dist. 3. qui canon idipsum etiam vetat in sabbatho sancto. Sed quoad hunc diem Sotus, Suarez, Granadus, Palao & alii contraria consuetudine ei derogatum putant, ab eo tempore, quo Missa solemnis, olim nocte Resurrectionis celebrari solita, coepit ipso sabbatho celebrari ante meridiem. Alii tamen cum Gavanto, Navarro & Azorio existimant non esse licitum sabbatho sancto Missas privatas celebrare.

Laicis etiam in die Parasceves communicare 938 non permittunt Missalis rubricae, nec usus Ecclesiae Romanae, ut recte Gavantus & Barbosa. Non bene proinde Leander q. 24. cum aliis negat id Laicis vetitum. Siquidem Innocentius XI. in Decreto circa Communionem quotidianam, jubet, ut Episcopi, Parochi, & Confessarii curent ut circa Communionem inferia sexta Parasceves, Missalis rubricae, & Ecclesiae Romanae usus serventur, Leandrique opinionem improbat S. Congregatio Rituum 19. Februarii 1622.

Fas autem non esse regulariter celebrare plusquam semel in die, excepto die Nativitatis Domini, constat ex cap. *sufficit* de Consecr. dist. 1. & cap. *consuluit* de celebr. Miss. In die vero Nativitatis Domini cuique Sacerdoti permittitur, sed non praecipitur tres Missas facere, nec praecipitur tres audire. Doctores communiter contra Henriquez. Eo die etiam tres Missas ante auroram dicere usus permittit, pluresque Doctores probant apud Leandrum q. 38. licet alii improbent.

Dixi regulariter non esse licitum celebrare plusquam semel in die. Quia Innocentius III. citato capite *consuluit* excipit casum necessitatis. Ut primo, si aeger alioqui moriturus sit absque Viatico. Doctores communiter contra Vasquez. Secundo, si Parochus duabus Parochiis satisfacere debeat, & non sit alius qui in alia Parochia suppleat vices ipsius. Ita omnes. Est enim aperta necessitas. Idem posse alium Sacerdotem, absente vel infirmante Parocho, cum aliis docet Dica-stillus hic dub. 3. n. 39.

Quia tamen ob solam necessitatem id permittitur, & necessitas non urget, nisi die Dominico vel festo, diebus ferialibus id licitum non esse censet cum Nugno, contra Suarez, Card. de Lugo, Dianam & alios. Et ita consuetudo observat in Belgio nostro. Sicubi tamen ferialibus diebus id facere consuetudo permittat, illi standum, ut bene Petrus Ledesma de Sacram. Euchar. cap. 19. conclus. 6. In locis etiam ubi licentiam Episcopi consuetudo requirit, ad binandum, ratione duarum Parochiarum, consuetudo servanda est. Tametsi Diana p. 11. tr. 5. resol. 33. censet hoc ipso quod quis duabus Parochiis est a Superiore praefectus, approbati necessitatem bis in die celebrandi; imò celebrandi ter, si tribus Parochiis praefectus esset.

Nec ista liberalitate contentus Gobat n. 189. 944 censet, Parochum, qui duabus Parochiis praefectus consuevit, cum Episcopi facultate, singulis Dominicis ac festis semel in quaque Parochia celebrare, posse in die Nativitatis Domini celebrare bis, imò ter, licetque sexties una die. Sed hoc consuetudo non admittit: cum ipsemet fateatur hoc inauditum hac aetate.

Tertium casum necessitatis assignant nonnulli, 943 cum advenientes peregrini alioqui non possent die festo